

I. Zapis o zavičajnoj gori i II. Zanimljive strane iz zapisa o zavičaju. Ovo je izdanje opremljeno i raznim prilozima (crteži, fotografije, notni zapisi, biografija, izvori) koji doprinose njenoj sadržajnoj i vizualnoj kvaliteti. Objavljivanje rukopisa *Zapisi o Hrašćini* doprinijet će boljem upoznavanju etnografskog i folklorističkog rada zanemarene i zapostavljene književnice Štefanije Bernas Belošević i njezinih još neo-

bavljenih rukopisnih zbirki (rkp. *Mrzlo Polje žumberačko; zemljopisno-povijesni i etnografski prikaz*, 1940. – 1941. SZ 248, 181 str., arhiv Odsjeka za etnologiju HAZU-a), a omogućit će i buduća etnološka, folkloristička i kulturno-povijesna istraživanja hrašćinskoga kraja i njegova identiteta.

(Iz recenzije)

Klementina Batina

Guste žuti maslaček ĐURĐE LOVRENČIĆ

Nova, mirisna cvjetna vrsta u tradicijskom vrtu hrvatske kajkavske lirike!

U moru pjesnika koji su sposobni pronaći sponzore i tiskati svoje pjesničke zbirke u kojima se često nađe i pokoji dobar stih, raste jedan cvijetak, skroman i sitan, i oko sebe širi raskošan i opojan miris prave poezije; već je Matoš nastlutio koji je to cvijet - đurđica. I kad se skriva iza imena Maslačak, Neven..., mi znamo da to ljepotu istinske poezije nama daruje Đurđica, da to miriše cvijeće iz njezina vrta, njezine *beručke*, i ako nekome treba objasniti što je to lirika, dovoljno je da udahne miris tih njezinih rascvalih cvjetova.

Uvijek sam s nerazumijevanjem promatrala ljude koji kleče i čiste travnjak od maslačka. Maslačak je malo sunce, ljekoviti blagoslov naših travnjaka koji nas podsjeća na naš ljudski život; da sam i ja tu bio, u ljepoti i cvatu, i posijao svoje sjeme na ovome svijetu da u njemu i dalje trajem, preobražen. Divlji, nekultiviran, nenjegovan, ali neuništiv. Ta sunčana boja u kojoj je sadržana sva radost života; taj cvijet koji svojim promjenama prati ljudski život; ljekovit u svojoj zelenoj snazi i u esenciji svojega meda u punom cvatu, a u zrelosti tajanstven svojim plodnim paprjem snene paučine.

I puhнула je Đurđa Lovrenčić u *maslačkov lampušek*, željno smo to čekali, i mali Vam padobranci nose njezinu pjesničku i ljudsku poruku:

Maslaček se grenjki razišel po vietru/ a bil je prie guste žuti.

Poezija Đurđe Lovrenčić ovisi o svjetlu i kiši, diše s prirodom oko sebe, sa Sunčevim i

Mjesečevim mijenama i utjecajima; s ljudima, s biljkama, sa zemljom, s Bogom i čovjekom. Ta metafora koja daje stihu život vječni, te riječi što rastu, mirišu i osjećamo njihov okus na nepcu i teksturu pod rukom, ta neuhvatljiva mreža slut-

Naslovnica zbirke Đ. Lovrenčić, vl. naklada, 2014.

nji, misli i osjećaja u koju smo čvrsto zapleteni, neuhvatljiva kao paučinaste niti sna u kojem otkrivamo sve svoje najtajnije i najbolnije; i karki smo ljudi, i svoju samoću i grijeh. I nižu se stihovi, naslovi: *Kak vosek svieče, Maslaček, Sciejal se deš, Fala, Zašarana trava, Vanjkušek duše, H tomu cajtu, Gljiboke, Sljika za pesmu, Obraz vode, Erazmo, Pomajčike, Zemaljski labirintum, Htičeki žvergoljivi, budni, Krojači h samine, Pupek zemlje, Beručke zvončke, Stiham se dotepila h vuhe, Guste žuti maslaček ...*

Đurđino cvijeće poezije raste i rascvjetava se, možda je to danas tek *beručka*, ali prepoznatljiva u simbolici Domjanićeva *maloga vrteka*, Frankopanova *Gartlica* i svih onih cvjetnica i drača koji smrde i mirišu u Krležinim *Baladama*, a sve se to botanički i stilistički nadovezuje na Habelićeve *smrduče koprive, glavobolni ljuljek i boduči heded*. U hrvatskoj kajkavskoj književnoj tradiciji uvijek usađenoj u zemlju, ali okrenutoj prema nebu, pjesnikinja pronalazi svoje mjesto. Đurđin je kajkavski jezik raskošno bogat, nijansiran, sačuvane sintakse, a riječi su te trpke i slatke, meke, podatne, *žuhke*,

grenjke, opore i sočne.

Njezina je lirika najbolji dokaz da je kajkavski 21. stoljeća još živ za poeziju, da je još uvijek raskošan vrt, riznica u kojoj je ona vrtlarica riječi i pod njezinom njegom te su riječi svježije i žive. I osjećamo da na dar dobivamo pravu poeziju, a ne surogat; mučenje jezika i mučenje s jezikom.

Ovdje izraz i sadržaj dišu i mirišu u potpunom skladu; od pjesme do pjesme, od časa do časa, zamamno i intenzivno i zahvalni smo Bogu koji nam je darovao njuh da raspoznavamo taj miomiris i da u njemu uživamo svim čulima.

Neka nošeni sretnim vjetrom doputuju do vas ovi stihovi da u njima prepoznate svoju samoću, prolaznost, mudrost, svakodnevicu, iluzije, pitanja i razočaranja, svoju sudbinu. A autoričina sudbina neka bude i dalje književna botanika na lijehama hrvatske kajkavske književnosti. Na tim terenima, duboko sam uvjarena, već ovom pjesničkom zbirkom rezervirala si je Đurđa Lovrenčić barem jednu gredicu.

Ivančica Tomorad